ÜAK & Doçentlik Merkezi | Orta | Akademisyen

Doçentlikte Atıf Puanı: Atıflar Nasıl Sayılır, Kendine Atıf Sayılır mı?

Doçentlik başvurusunda atıf kaleminin mantığı: atıf yapan esere göre sınıflama, kendine atıf ve eş yazarlı yayınlardaki atıfların ayıklanması, birim puan ve tavanla hesap, varsayımsal örnek, belgeleme ve üniversite atama kriterleriyle farkı.

Zafer Hoca · Yayın: 08.11.2026 · 7 dk okuma

Kısaca: Doçentlikte atıf puanı, ÜAK'ın başvurduğunuz temel alan için yayımladığı tablodaki "Atıflar" başlığından hesaplanır. Yayınlarınıza yapılan atıflar, atıf yapan eserin türüne ve tarandığı dizine göre sınıflandırılır, her sınıfın birim puanıyla çarpılır ve toplam, o başlığın tavanıyla sınırlanır. Kendine atıf sayılmaz; en güvenli yol, yazarları arasında sizin de bulunduğunuz bütün yayınlardaki atıfları hesaptan çıkarmaktır. Birim puanlar ve tavan alana göre değişir.

Bu madde doçentlik puanının bütün kalemlerini değil, yalnız atıf kalemini ele alır: hangi atıfların sayıldığını, kendine atıfın nasıl ayıklandığını ve atıf toplamının nasıl çıkarıldığını. Makale, kitap, proje ve öteki kalemlerle birlikte genel hesap için doçentlik puanı nasıl hesaplanır maddesine bakın.

Doçentlik başvurusunda atıf puanı nedir?

ÜAK, doçentlik başvuru şartlarını her temel alan için ayrı bir tabloyla yayımlar. Bu tablolarda makaleler, kitaplar, bildiriler ve projeler gibi başlıkların yanında **atıflar** da ayrı bir faaliyet başlığıdır. Atıf puanı, başkalarının sizin yayınlarınızı kaynak göstermesinin karşılığıdır; yani sizin ne ürettiğinizi değil, ürettiğinizin bilim çevresinde ne kadar kullanıldığını ölçer.

Atıf kalemini öteki kalemlerden ayıran üç özellik vardır:

- **Sınıflandırma atıf yapan esere göre yapılır.** Atıf alan makalenizin hangi dergide çıktığı değil, size atıf yapan eserin türü (makale, kitap, kitap bölümü gibi) ve tarandığı dizin belirleyicidir.
- **Tavanı vardır.** Atıflardan alınabilecek puan sınırlıdır; tavanı aşan atıflar toplama eklenmez.
- **Kendine atıf ayıklanır.** Kendi yayınlarınızda kendinize yaptığınız atıflar puan getirmez.

Birim puanların, tavanın ve varsa zorunlu asgari puanın kaç olduğu temel alana göre değişir. Bu yüzden başka bir alanın tablosuyla ya da internette dolaşan "genel" listelerle hesap yapmayın. Kendi alanınızı netleştirmek için ÜAK temel alanları ve bilim alanları maddesine bakabilirsiniz.

Doçentlikte kendine atıf sayılır mı?

Hayır. Kendi yayınınızda kendi önceki çalışmanıza yaptığınız atıf (öz atıf, self-citation) doçentlik puanlamasında dikkate alınmaz. Sorun çoğu zaman tek yazarlı yayınlarda değil, çok yazarlı çalışmalarda çıkar: Atıfı yapan makalede siz de yazarsanız, atıfı fiilen bir eş yazarınız eklemiş olsa bile bu atıf sizin kendi yayınınızdan gelmiş olur.

Durum	Güvenli yaklaşım	Not
Tek yazarlı makalenizde kendi eski makalenize atıf	Saymayın	Açık öz atıftır
Yazarları arasında bulunduğunuz bir makalede, eserinize atıf	Saymayın	Atıfı kimin eklediği fark etmez; atıf yapan eserde siz yazarsınız
Eş yazarınızın, sizin yer almadığınız bir yayınında ortak eserinize atıf	Temel alan tablosunun açıklamalarını okuyun	Tanımın kapsamı belirsizse jüriye gerekçe gerektirmeyecek biçimde listeleyin
Danışmanınızın ya da öğrencinizin, sizin yazar olmadığınız yayınında atıf	Yazarı değilseniz öz atıf tanımına girmez	Yoğun ve gerekçesiz karşılıklı atıf etik açıdan sorgulanabilir
Doktora tezinizden üretilen makaleye başkasının atfı	Tablonuzun açıklamalarına bakın	Tezden üretilen yayınlara ilişkin sınırlamalar yayın kalemi için konur; atıflar için ayrı bir açıklama olup olmadığını kontrol edin

Öz atıfı ayıklamadan girilen atıf listesi, puanınızın hesaptan düşük çıkmasına ve dosyanın sorgulanmasına yol açar. Tanımın sizin durumunuza nasıl uygulanacağından emin değilseniz, şüpheli atıfı toplamdan çıkarın; birkaç puan kaybı, dosyada güven kaybından daha ucuzdur.

Atıf puanı nasıl hesaplanır? Adım adım

1. **Güncel tabloyu indirin.** Başvuracağınız dönem için geçerli temel alan tablosunu ÜAK'ın doçentlik başvuru şartları sayfasından alın. Atıflar başlığındaki alt maddeleri, birim puanları, tavanı ve tablonun altındaki açıklamaları ayrı bir sayfaya not edin.
2. **Atıf yapan eserlerin listesini çıkarın.** Web of Science, Scopus ya da alanınıza uygun başka bir kaynaktan, yayınlarınıza atıf yapan eserleri tek tek listeleyin. Raporun nasıl alınacağı atıf analizi nasıl yapılır maddesinde adım adım anlatılır.
3. **Öz atıfları çıkarın.** Atıf yapan eserin yazar listesinde siz varsanız o satırı silin.
4. **Yinelenen kayıtları temizleyin.** Aynı eser birden çok veri tabanında ya da birkaç sürümle görünebilir; her atıf yapan eseri bir kez yazın. Aynı eserde birden çok kez anılmanın nasıl sayıldığını tablonuzun açıklamasından kontrol edin.
5. **Her atfı bir sınıfa yerleştirin.** Atıf yapan eserin türünü ve dizinini (SCI-E, SSCI, AHCI, alan dizinleri, TR Dizin, kitap gibi) tablonun alt maddelerinden birine eşleyin.
6. **Sınıf başına puanı hesaplayın.** Her sınıftaki atıf sayısını o sınıfın birim puanıyla çarpın. Çok yazarlı eserlerde atıf puanının paylaştırılıp paylaştırılmadığını tablonun dipnotundan kontrol edin.
7. **Tavanı uygulayın.** Sınıf puanlarını toplayın; toplam atıf tavanını aşıyorsa tavanı yazın. Alt sınıflar için ayrı sınır varsa önce onu uygulayın.
8. **Zorunlu koşulları kontrol edin.** Alanınızda atıflardan asgari bir puan ya da belirli bir dizinden atıf şartı varsa ayrıca sağlanıp sağlanmadığına bakın.

Atıf toplamını öteki kalemlerle birlikte görmek için doçentlik puan hesaplama aracını kullanabilirsiniz. Araçtaki sonucu, kendi tablonuzdaki birim puanlar ve tavanla mutlaka karşılaştırın.

Örnek atıf puanı hesabı (varsayımsal)

Aşağıdaki örnekte birim puanlar ve tavan **tamamen varsayımsaldır**, hiçbir temel alanın gerçek değerleri değildir. Amaç yalnız hesabın sırasını göstermektir; kendi hesabınızda tablonuzdaki değerleri kullanın.

Atıf yapan eserin sınıfı	Atıf sayısı	Varsayımsal birim puan	Sınıf puanı
A sınıfı (ör. uluslararası atıf dizinindeki dergi)	5	3	15
B sınıfı (ör. öteki uluslararası dizinler)	4	2	8
C sınıfı (ör. ulusal dergi ya da kitap)	6	1	6
Ara toplam	15		**29**
Varsayımsal tavan 20 uygulanınca			**20**

Bu örnekte adayın raporunda başlangıçta 19 atıf göründüğünü, bunlardan dördünün yazarı olduğu yayınlardan geldiği için çıkarıldığını varsayıyoruz. Örneğin öğrettiği şey şudur: Tavana ulaştıysanız yeni atıf toplamanın puanınıza etkisi kalmaz; eksik puanınızı başka bir kalemden tamamlamanız gerekir.

Hangi atıflar sorun çıkarır?

- **Doğrulanamayan kaynaklar:** Google Scholar gibi otomatik dizinler tez, rapor ve ön baskıları da atıf olarak gösterebilir. Atıf yapan eserin tablodaki bir sınıfa girip girmediğini tek tek kontrol edin.
- **Yanlış sınıflama:** Atıf yapan derginin dizin durumu yıllar içinde değişebilir. Dergiyi, atıfın yapıldığı yayın yılındaki durumuna göre sınıflayın ve kanıtını saklayın.
- **Yinelenen kayıtlar:** Aynı makalenin erken görünüm (online first) ve sayı sürümü iki ayrı atıf gibi görünebilir.
- **Kaynakçada olup metinde olmayan atıflar:** Atfın gerçekten eserinize yapıldığını, kaynakçadaki künyeyle birlikte gösterebilmelisiniz.
- **Kendine atıf ağları:** Karşılıklı atıf anlaşmaları ya da hakemlik sırasında atıf dayatma, puan getirse bile etik inceleme riskini büyütür.

Atıfları başvuru dosyasında nasıl belgelerim?

Atıflar Doçentlik Bilgi Sistemi'ne, atıf yapan eserin künyesiyle ve sizin hangi eserinize atıf yapıldığı gösterilerek girilir. Uygulamada atıflar genellikle Web of Science ya da Scopus'tan alınan bir raporla belgelenir; öz atıflar ayıklanmış olmalıdır. Rapor biçimi ve yükleme ayrıntısı dönemden döneme değişebileceği için başvuru kılavuzunu okuyun.

Her atfı izleyebileceğiniz bir tablo tutmak işinizi kolaylaştırır: atıf alan eseriniz, atıf yapan eser, türü ve dizini, öz atıf olup olmadığı ve kanıt sayfası. Başvuru dosyasındaki öteki belgeler için doçentlik başvuru belgeleri maddesine bakabilirsiniz.

ÜAK doçentlik başvurusu ile üniversite atama kriterleri aynı mı?

Hayır. Doçentlik unvanı için ÜAK'ın tablosu geçerlidir; doçent kadrosuna atanırken ise üniversitenin kendi atama ve yükseltme kriterleri uygulanır. Bu kriterler atıfı farklı sınıflayabilir ve farklı tarih aralığına bakabilir.

Örneğin Erciyes Üniversitesi'nin 2025 tarihli doçent kadrosu puanlama tablosu, atıfları atıf yapan eserin SCI-Expanded, SSCI ve AHCI dergileri, bu dizinler dışındaki dizinler ve ulusal hakemli dergiler ile ulusal yayınevlerinin kitapları olarak üç sınıfa ayırır ve yalnız doktora (ya da eşdeğer uzmanlık) derecesinden sonra yapılan atıfları değerlendirmeye alır. Kadroya başvuracağınız üniversitenin kriterini ÜAK hesabınızdan ayrı yapın. Üniversite kriterlerinin genel mantığı için doçentlik alan bazlı kriterler maddesine bakabilirsiniz.

Akademik teşvikte de atıflar puanlanır, ama bu hesap teşvik yönetmeliğinin kendi kurallarına göre yapılır. Teşvik tarafı için akademik teşvik puanı nasıl hesaplanır maddesine bakın.

Atıf puanı etik yoldan nasıl artırılır?

Atıf kalemi, yayınlarınızın görünürlüğüne bağlıdır ve kısa sürede yapay biçimde büyütülemez. Kalıcı yol, eserlerinizin bulunabilir ve okunabilir olmasıdır.

- **Profilleri düzenleyin:** ORCID, Web of Science ve Scopus yazar profillerinizdeki yayınları birleştirin; dağınık kayıtlar atıfların bir bölümünü görünmez kılar.
- **Erişimi kolaylaştırın:** Derginin izin verdiği ölçüde kabul edilmiş metni kurumsal arşivde paylaşın.
- **Derleme ve yöntem çalışmalarını düşünün:** Alanınızdaki bir boşluğu kapatan nitelikli bir derleme, başkalarının kaynak göstereceği bir çalışma olabilir.
- **Bildirilerinizi makaleye dönüştürün:** Dizinlerde taranan bir yayın, atıf almaya bildiri özetinden daha açıktır.

Ayrıntılı öneriler ve kaçınılması gereken uygulamalar için atıf sayısını artırma stratejileri maddesine bakabilirsiniz.

Sık yapılan hatalar

- **Atıf alan dergiye göre sınıflamak:** Belirleyici olan sizin makalenizin değil, size atıf yapan eserin dizinidir.
- **Eş yazarlı öz atıfları unutmak:** Yazarları arasında bulunduğunuz bir makaledeki atıf, sizi kimin kaynak gösterdiğinden bağımsız olarak öz atıf riskidir.
- **Tavanı hesaba katmamak:** Ara toplam tavanı aşıyorsa fazlası puan getirmez; eksiğinizi başka kalemden kapatmanız gerekir.
- **Başka alanın tablosunu kullanmak:** Birim puanlar ve tavan temel alana göre değişir.
- **Raporu erken almak ya da hiç güncellememek:** Başvuru dönemine yakın alınan, öz atıfları ayıklanmış bir rapor kullanın.

Kaynaklar ve resmî bağlantılar

- Üniversitelerarası Kurul (ÜAK) — doçentlik başvuru şartları ve temel alan tabloları
- YÖK mevzuat sayfası — Doçentlik Yönetmeliği bağlantısı
- Erciyes Üniversitesi, Doçent Kadrosu Başvurusu Puanlama Tablosu (2025) — üniversite atama kriterine örnek

Etiketler: #Atıf #Doçentlik #Doçentlik Puanı #ÜAK

> **YDS/YÖKDİL barajı akademik kariyerinizi engellemesin.** Zafer Hoca kursları: zaferhoca.com.tr/magaza